

ærede Medlem havde en vis Tendens til dette, da han, mod sin egen Forventning, skulde foreslaa nye Skatter i Tidsrummet fra 1913 til 1916, men jeg kan ikke sige, at jeg har nogen særdeles Lyst til at følge det ærede Medlems Eksempel i saa Henseende.

Saa nævnedes det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard) en Forhøjelse af Jernbanetaksterne — baade Person- og Godstaksterne har jeg forstaaet — og nævnedes atter, at Statsbanerne ikke forrenter sig, selv naar man kun lægger en Forrentning med $4\frac{1}{2}$ pCt. til Grund. Naar de ikke forrenter sig i dette Øjeblik, har det en midlertidig Grund, nemlig at Kulene er blevet saa særdeles dyre. Dette vil dog ikke være nogen Grund til at forhøje Taksterne for stedse, og jeg forstod ikke rigtigt, om det ærede Medlem mente, at det skulde være en stedsevarende Forhøjelse. Jeg er nærmest tilbøjelig til at tro, at det ærede Medlem mente dette, og det plejer man dog at overveje længe, inden man gaar dertil. — Maa jeg indskyde, at det er fuldstændig umuligt, hvad det ærede Medlem for Københavns 1ste Valgkreds (Wulff) slog paa, at forhøje Taksterne for Transitgods. Det maa dog være det ærede Medlem bekendt, ogsaa af tidligere Forhandlinger, at man ikke kan gøre dette uden overhovedet at forhøje Satserne. Man kan ikke have en Sats for Transitgods og en anden for almindeligt Gods. — Men naar det ærede Medlem for Æbeltoft-Kredsen atter nævnedes, at Statsbanerne ikke forrenter sig, maa jeg sige: Er der egentlig nogen i dette høje Ting, der undrer sig derover, eftersom dette høje Tings Medlemmer Gang efter Gang er gaaet med til — derfor kunde meget tale — at vedtage Jernbaner, som er fuldkommen urentable, og som alle paa Forhaand ved ikke kan give en Indtægt, der svarer til, hvad deres Anlæg koster, men som anlægges af andre Grunde, af kulturelle Grunde, af Hensyn til lokale Forhold og meget andet. Hvor kan man egentlig undre sig over, at disse Baner ikke betaler sig? Det vidste man jo paa Forhaand. Men saa at komme bagefter og sige: Det er rædsomt, at disse Baner ikke betaler sig — det synes mig ret urimeligt. Hvis man mener, at Statsbanerne alene skal være en Forretning, et Standpunkt, dette høje Ting ikke altid har indtaget, burde man have lagt dette Synspunkt til Grund straks, da man skulde anlægge Banerne. Men jeg maa paa det bestemteste sige, at det har aldeles ikke været Rigsdagens Standpunkt, at den an-

lagte Bane i og for sig skulde være en Bane, der betalte sig, aldeles ikke. Man har med megen Ro set, at visse Baner betaler sig overordentlig slet ud fra den Betragtning, at saa var der andre Baner, som betaler sig overmaade godt. Man har ment, at visse Egne var saa slet befolkede i Forhold til andre, at Befolkningen der havde vanskeligt ved at afsætte sine Produkter o. l., og derfor maatte de have en Bane uden Hensyn til Forrentningspørgsmaalet. Det har altsaa været den høje Rigsdags Standpunkt i Aarevis. Hvorledes kan man saa pludselig, for at skaffe forøget Indtægt til Statskassen, sige, at Statsbanerne skal forrente sig, og derfor vil man have en Takstforhøjelse? Jeg kan i dette Øjeblik ikke tage Stilling til dette Spørgsmaal. Jeg synes ogsaa, at det er mærkeligt at kaste det ind i Debatten nu, fordi ingen i Øjeblikket kan tage Stilling dertil. Jeg vil endog sige, at der er noget besynderligt i, at samtidig med, at man træffer Foranstaltninger imod Dyrtiden, vil man fordyre dels Rejserne for dem, der maa rejse, ved højere Persontakster og dels Godsforsendelserne for de Folk, der skal forsende Gods. Mig forundrede det ogsaa meget, naar det ærede Medlem siger, at for vor Eksport kan man sagtens forhøje Taksterne. Er det et Standpunkt, som dette Ting vil tiltræde, at vor Landbrugseksport skal kunne fordyres gennem højere Takster? Alt dette er store og udviklede Spørgsmaal, det kan godt være, at vi tvinges til at tage Standpunkt ogsaa i disse Sager, men jeg vil dog mene i Lighed med, hvad jeg lige sagde, at hvis vi skal til at forøge Indtægterne, lad os saa hellere tage dem der, hvor der ikke kommer stor Uenighed i dette Ting eller i den høje Rigsdag i det hele taget om, hvorledes man skal bringe Indtægterne til Veje. Naar det ærede Medlem har nævnt Formue- og Indkomstskatten af de store Formuer og Indtægter, tror jeg, at det vil blive forholdsvis nemt at skaffe Enighed til Veje derom, men skal vi ind paa en Forhøjelse af Person- og Godstaksterne, er det meget udviklede Spørgsmaal, der kræver megen Overvejelse, og jeg er da noget bange for, at medens vi sidder og overvejer, skaffer vi ikke Indtægter til Staten, men kommer ind paa Forhandlinger, der sætter mere Splid, end de gør Gavn med Hensyn til Indtægtsforhøjelsen. Jeg beklager, at jeg maa udtale mig om dette, men naar et Medlem med saa megen finansiel Indsigt som det ærede Medlem, og oven i Købet paa et